

Dosarul nr. 3-147/20 (2-20136225-02-3-31102020)

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2020
Chișinău

mun.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Guzun
Grigore Dașchevici și Angela Bostan

Verificând, fără participarea părților, întrunirea condițiilor de admisibilitate a acțiunii în contencios administrativ înaintată de concurentul electoral Dorin Chirtoacă către Comisia Electorală Centrală privind constatarea inacțiunii Comisiei Electorale Centrale în ce privește încălcarea prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, constatarea încălcării prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, anularea înregistrării concurentului electoral și excluderea acestuia din cursa electorală,

C O N S T A T Ă :

La 31 octombrie 2020, concurentul electoral Dorin Chirtoacă s-a adresat în instanță cu contestație către Comisia Electorală Centrală privind constatarea inacțiunii Comisiei Electorale Centrale în ce privește încălcarea prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, constatarea încălcării prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, anularea înregistrării concurentului electoral și excluderea acestuia din cursa electorală.

În motivarea acțiunii, reclamantul invocă faptul că Comisia Electorală Centrală care, prin acțiunea sa de a-i trimite un răspuns formal la demersurile și sesizările înaintate, nu a luat măsurile legale împotriva concurentului electoral Igor Dodon, care primește susținere materială, logistică, financiară, inclusiv prin resurse umane, din partea Federației Ruse și a serviciilor speciale ale acesteia (FSB și SVR).

Menționează că, prin 4 demersuri, a solicitat Comisiei Electorale Centrale verificarea situației date, anularea înregistrării candidatului Igor Dodon și excluderea acestuia din cursa electorală pentru alegerile prezidențiale. Însă, CEC a refuzat să-și îndeplinească atribuțiile legale și a ignorat informația și probele prezentate. CEC a emis scrisoarea nr. 3192 din 29 octombrie 2020, prin care ia

partea concurentului electoral Igor Dodon, a PSRM și a Serviciilor Secrete ale Rusiei implicate în aceste alegeri.

Mai mult decât atât, CEC și-a permis să introducă în scrisoarea de răspuns o prevedere de lege inventată, în totalitate contrară legislației Republicii Moldova, potrivit căreia contractarea serviciilor de consultanță în domeniul organizării campaniei electorale din străinătate (prestate de către persoane juridice și fizice), nu este interzisă de prevederile legale. CEC nu a făcut referire la vreo prevedere legală din Codul electoral sau dintr-o altă lege care să prevadă cele menționate. În același timp, Codul electoral interzice finanțarea directă și/sau indirectă, precum și susținerea materială sub orice formă a grupurilor de inițiativă, a campaniilor electorale ale candidaților la alegeri și ale concurenților electorali de către alte state, de către întreprinderi, instituții și organizații străine, internaționale și mixte, precum și de către persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova. Sumele astfel primite se confiscă prin hotărâre a instanței de judecată și se fac venit la bugetul de stat conform prevederilor legislației penale și contravenționale. Se interzice finanțarea ori susținerea materială sub orice formă, directă și/sau indirectă, a campaniilor electorale/ concurenților electorali de către: persoanele juridice din străinătate, inclusiv cele cu capital mixt, de către alte state sau organizații internaționale, inclusiv organizații politice internaționale; persoanele fizice care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova.

În ce privește acțiunile propriu-zise de fraudare a alegerilor de către concurentul electoral Igor Dodon, susținut de PSRM și, în mod ilegal de care Federația Rusă prin oficiali pe prim rang ai acesteia, precum și de serviciile sale secrete, menționează că, în ultimele săptămâni, mai mulți oficiali ai Federației Ruse, în plină campaniei electorale, după înregistrarea candidaților, au făcut declarații inadmisibile de susținere a lui Igor Dodon în aceste alegeri, ceea ce constituie agitație electorală în favoarea lui Igor Dodon, lucru interzis expres de art. 52 alin (3) din Codul electoral.

În mai multe demersuri depuse la CEC, a prezentat dovezi cu privire la implicarea și prezența la sediul de campanie al lui Dodon, a agenților Federației Ruse, în special a celor din Serviciul de Spionaj Extern condus de Narișkin și subordonat direct lui Putin. Este vorba despre Iurii Gudilin, Olga Grak și alții, ofițeri din cadrul direcției a 5-a a Serviciului de Spionaj Extern al Federației Ruse, care au fost parașutați direct la sediul de campanie al lui Igor Dodon, care este și sediul PSRM din Chișinău, unde își desfășoară ilegal activitatea și apar inclusiv în poze alături de Igor Dodon, Ivan Ceban, Bogdan Țirdea și alții. Faptul că după declarațiile inadmisibile ale lui Lavrov și Narișkin, Putin se amesteca personal, în mod brutal în alegerile prezidențiale din RM, făcând trafic de influență și șantaj, dar și debitând minciuni legate de vinuri, exporturi și economia RM, periclitează caracterul liber și democratic al alegerilor din 1 noiembrie. Dacă UE, SUA și

România nu și-au permis sub nicio formă să se amestece în alegeri și să facă vreo declarație de influențare a opțiunii de vot a cetățenilor RM, atunci Rusia și Putin o fac direct, arătând cu degetul spre Dodon, cu o săptămână înainte de scrutin, lucru interzis de Constituție și de Codul electoral.

Astfel, a solicitat CEC-ului excluderea lui Dodon din cursa electorală, având în vedere implicarea directă a lui Putin și a serviciilor sale speciale din Federația Rusă (FSB și SVR), dislocate chiar la sediul PSRM, precum și susținerea sa directă, din străinătate, lucru interzis în mod expres de art. 52, alin (3) și art. 75, alin (5) lit. d) Codul electoral.

Demersurile și sesizările depuse la CEC în acest sens, pornind de la investigația realizată de Centrul „Dossier” și RISE Moldova, publicată la 19 octombrie 2020, arată că actualul președinte și candidat independent pentru un nou mandat, Igor Dodon, colaborează cu serviciile rusești încă de când era membru PCRM și PSRM, iar în prezent își coordonează cu FSB-ul până și discursurile pe care urmează să le rostească, inclusiv de la tribune internaționale, din numele R. Moldova.

În materialele investigației se arată că Igor Dodon a transmis documente confidențiale generalului Serviciului rus de Informații Externe, Vladimir Cernov, care coordonează rețeaua de agenți ai Kremlinului din statele vecine. Potrivit investigației, în administrația președintelui Rusiei există „Departamentul pentru Moldova”, care este condus de colonelul Serviciului rus de Informații Externe Igor Maslov. Subordonații săi pregătesc rapoarte despre politicieni, personalități publice și organizații neguvernamentale din Republica Moldova, dar și fac PR negru pentru concurenții electorali ai PSRM. Totodată, se mai menționează despre faptul că „polit-tehnologii” din Moscova au ajuns deja în capitala R. Moldova și s-au alăturat la echipa electorală al lui Igor Dodon. Printre acești „polit-tehnologi”, remarcați la sediul PSRM, sunt Iurii Gudilin, Olga Grak și Serghei Perfiliev. Potrivit investigației, Gudilin este ofițer al FSB (cooperare internațională) și supraveghează alegerile din R. Moldova prin serviciul secret.

Potrivit Constituției RM, Președintele Republicii Moldova reprezintă statul și este garantul suveranității, independenței naționale, al unității și integrității teritoriale a țării. Codul Penal sancționează trădarea de Patrie (art. 337); divulgarea secretului de stat (art.344), iar un concurent electoral, urmează a fi exclus din cursa în asemenea condiții.

În același timp, Codul electoral prevede, la art. 75 alin (5), că anularea înregistrării se aplică la solicitarea Comisiei Electorale Centrale, iar în cazul alegerilor locale - și la solicitarea consiliului electoral de circumscripție, prin hotărâre judecătorească definitivă care constată: folosirea de către concurentul electoral a fondurilor financiare și materiale nedeclarate sau depășirea cheltuielilor peste plafonul mijloacelor din fondul electoral; utilizarea de către concurentul

electoral a mijloacelor financiare din străinătate; nesuspendarea din funcție de către candidatul care are această obligație. În acest caz se anulează înregistrarea candidatului independent sau se exclude din lista concurentului electoral candidatul respectiv; încălcarea de către concurentul electoral a prevederilor art. 52 alin. (3).

Art. 52 alin (3) interzice concurenților electorali să implice sub orice formă persoanele care nu sunt cetățeni ai Republicii Moldova în acțiunile de agitație electorală. Or, participarea în campania electorală a lui Igor Dodon a cetățenilor străini, din Federația Rusă menționați, inclusiv a lui Vladimir Putin, Serghei Narișkin și Serghei Lavrov, cu implicarea logistică, de PR, de organizare a campaniei electorale, dar și financiară a serviciilor speciale ruse, de asemenea din străinătate, pun în pericol atât alegerile din 1 noiembrie, cât și securitatea RM, ceea ce contravine art. 75, alin (5) din Codul Electoral.

Prin răspunsul său din 29 octombrie, nr 3192, CEC a admis și a confirmat faptul existenței „polit-tehnologilor” menționați mai sus, în serviciul concurentului electoral Igor Dodon, spunând ca acest lucru este legal, deși legea prevede exact invers.

Prin urmare, consideră că Comisia Electorală Centrală trebuia să-1 excludă pe candidatul Igor Dodon din cursa prezidențială, având în vedere că au fost prezentate dovezi concludente precum că Dodon este un informator al serviciilor secrete ruse, Dodon, fiind ghidat de Kremlin, în interesul Rusiei de „polit-tehnologii” de la FSB și SVR, prezenți la sediul PSRM. Mai mult decât atât, Rusia este singurul stat care are armată de ocupație, arme și muniții pe teritoriul RM, ceea ce reprezintă o dublă trădare din partea lui Dodon.

Având în vedere cele enunțate mai sus, susține că Igor Dodon a încălcat Constituția și se face vinovat atât de înaltă trădare de Patrie, cât și de divulgarea secretului de stat. Acțiunile sale sunt incompatibile cu orice funcție publică sau de demnitate publică, nemaivorbind de candidatura pentru un nou mandat de președinte. Prin urmare, Igor Dodon trebuie să fie suspendat imediat din funcția de președinte de către Parlament, Președinția RM nu poate fi reprezentată de agenți și informatori ai Rusiei, trădători de neam și țară.

Toate aceste mijloace de susținere ale lui Igor Dodon sunt interzise și nu au fost declarate de aceste în timpul campaniei electorale, iar CEC, ca instituție a statului, în loc sa verifice starea de lucruri, inclusiv împreună cu alte instituții specializate ale statului, a preferat sa ia poziția celor care încălcă legea și să devină astfel complici ai acestora, făcându-se a nu observa încălcările flagrante comise de Igor Dodon și PSRM, coordonat de FSB și Rusia. Mai mult decât atât, CEC și-a permis să inventeze prevederi legale cu privire la „consultanți din străinătate”, ignorând prevederile exprese ale Codului Electoral, care interzic acest lucru.

Solicită reclamantul:

1. Constatarea inacțiunii CEC în ceea ce privește încălcarea de către concurentul electoral Igor Dodon a art. 39, 41, art. 52 din Codul Electoral și anularea înregistrării în calitate de candidat conform art. 75 din Codul Electoral.

2. Constatarea încălcărilor Codului Electoral, comise de concurentul electoral Igor Dodon prin implicarea în campanie a persoanelor fizice, juridice, precum și a oficialilor din străinătate, și anume din Federația Rusă, la nivel de miniștri, servicii secrete, inclusiv președintele Rusiei, ceea ce contravine art. 39, 41, art. 52, art. 75 și întreg Codului Electoral, precum și standardelor internaționale democratice cu privire la organizarea și desfășurarea alegerilor.

3. Anularea înregistrării lui Igor Dodon și excluderea acestuia din cursa electorală, pe baza art. 39, art. 41 alin. (3), art. 52 alin. (3) și art. 75 alin. (5) lit. a), b) și d) din Codul Electoral.

În temeiul art. 219 alin. (1), art. 213, art. 211 alin. (1) lit. e) și art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, instanța a stabilit termen reclamantului, până la data de **31.10.2020 ora 14:30**, pentru formularea corectă a acțiunii în contencios administrativ. Totodată, reclamantul a fost preîntâmpinat că, în cazul în care nu va fi formulată corect acțiunea care se impune din punct de vedere procesual, acțiunea în contencios administrativ va fi declarată inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ.

De asemenea, în adresa pârâtului a fost remisă acțiunea în contencios administrativ, fiind solicitată prezentarea referinței și a dosarului administrativ.

Pârâtul, Comisia Electorală Centrală a prezentat referință, explicând că, în conformitate cu art. 207 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17. Potrivit art.17 din Codul administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă. Deci, prin răspunsul nr.CEC-8/3192 din 29 octombrie 2020, reclamantului nu i-a fost vătămat nici un drept, acestuia fiindu-i comunicată poziția Comisiei pe marginea celor relatate de petiționar în demersurile înaintate, care (CEC) a acționat discreționar în condițiile art.137 din Codul administrativ, or reclamantul nu invocă un tratament diferit la realizarea acestui drept, ce i-ar leza vreun drept.

Remarcă pârâtul că reclamantul solicită constatarea inacțiunilor CEC, constatarea încălcărilor comise de candidatul Igor Dodon la funcția de Președinte al Republicii Moldova și anularea înregistrării acestuia. Deci, în cazul de față, reclamantul nu și-a încadrat pretențiile în forma stabilită de art. 206 din Codul administrativ, pentru ca acestea să poată fi consecvent realizate prin hotărâre

judecătorească, în corespundere cu art.224 alin. (1) din Codul administrativ, nu a solicitat anularea actului și obligarea emiterii unui act de către Comisia Electorală Centrală, acestea fiind forme admisibile de exercitare a contenciosului administrativ. Mai mult, chiar solicitarea de a anula înregistrarea concurentului electoral se înaintează de către Comisia Electorală Centrală prin depunerea unei cereri în acest sens la Curtea de Apel Chișinău, în condițiile art. 75 alin. (6) din Codul electoral, și nicidecum o astfel de cerere nu se depune de către un alt concurent electoral.

Deci, reclamantul a înaintat Comisiei demersuri, fără a fi formulate în corespundere cu cerințele față de contestații stabilite de art.71 alin. (5) din Codul electoral (probe, termenul de prescripție, temeiul de drept), fapt pentru care acestea au fost examinate ca petiții și în privința lor nu au fost emise hotărâri în acest sens, iar răspunsul dat la acestea nu reprezintă în cazul de față un act administrativ, ci poziția Comisiei pe aspectele abordate, petiționarului fiindu-i explicate prevederile legale ce guvernează metodele de realizare a campaniilor electorale.

Prin urmare, fără a înainta vreo contestație în corespundere cu prevederile legale, reclamantul nu poate pretinde la efectuarea controlului judiciar, de vreme ce nu a fost urmată calea prealabilă, acest lucru reprezentând de asemenea un viciu de admisibilitate al acțiunii înaintate conform art. 207 alin. (2) lit. f) în coroborare cu art. 208 din Codul administrativ.

Suplimentar, cu referire la pretinsa inacțiune a CEC, contrar argumentelor reclamantului, menționează că, în contextul examinării demersurilor înaintate de concurentul electoral Dorin Chirtoacă în partea ce ține de pretinse acțiuni de finanțare din străinătate a concurentului electoral Igor Dodon, Comisia a transmis spre examinare conform competenței Procuraturii Generale respectivele demersuri, prin scrisoarea nr. CEC-8/3142 din 24 octombrie 2020, cu solicitarea de a prezenta, după caz, documente care ar confirma cele descrise de autorul acestora

Prin răspunsul nr. 25-11/20-546 din 28 octombrie 2020 (înregistrat sub nr. CEC-7/10542 din 29 octombrie 2020), Comisiei i s-a comunicat că demersul domnului Dorin Chirtoacă nu conține date suficiente pentru a decide asupra existenței unor finanțări din străinătate, motiv pentru care au fost solicitate informații suplimentare, în funcție de care organul procuraturii va adopta o decizie.

De asemenea, prin demersul nr. CEC-8/3189 din 28 octombrie 2020, Comisia i-a solicitat Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor să comunice dacă deține informații despre finanțarea din străinătate a concurenților electorali la alegerile prezidențiale din 1 noiembrie 2020. Un răspuns în acest sens nu Comisia nu a primit.

Având în vedere cele expuse supra, consideră că acțiunea înaintată nu se încadrează în forma de realizare a contenciosului administrativ, nefiind realizată în

corespondere cu temeiul de drept și pentru acest motiv urmează a fi declarată inadmisibilă.

Verificând argumentele reclamantului și materialele dosarului, instanța conchide despre inadmisibilitatea acțiunii, din motivele expuse în continuare.

În conformitate cu art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sânt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) lit. h) de la același articol prevede că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Potrivit art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare).

Totodată, în corelație cu prevederile art. 224 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emiteră a actului este întemeiată.

Astfel, prin acțiunea în obligare se solicită obligarea autorității publice de a emite un act administrativ individual.

Analizând argumentele reclamantului, instanța constată că contestația deferită judecății prezintă particularitățile specifice unei acțiuni în obligare. Însă, cerințele formulate de reclamant nu se pretează art. 206 alin. (1) lit. b), deoarece nu a solicitat obligarea pârâtului să emită un act administrativ individual.

Conform art. 211 alin. (1) lit. e) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică pretențiile reclamantului.

Conform art. 213 din Codul administrativ, dacă cererea de chemare în judecată nu corespunde prevederilor art. 211 alin. (1) și (2) și ale art. 212 alin. (1), judecătorul stabilește reclamantului un termen pentru înlăturarea neajunsurilor. Dacă reclamantul a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanță, cererea se consideră depusă la data inițială.

De asemenea, potrivit art. 216 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor efectuează următoarele acțiuni: efectuează orice alte acte de

procedură necesare pentru examinarea cauzei de contencios administrativ, după posibilitate într-o singură ședință de judecată.

Iar potrivit art. 219 alin. (2) din Codul administrativ, instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces.

În temeiul dispozițiilor legale enunțate, judecătorul raportor a stabilit termen reclamantului, până la data de **31.10.2020 ora 14:30**, pentru formularea corectă a acțiunii în contencios administrativ.

Totodată, i-a fost explicat reclamantului că, în cazul în care nu va fi formulată corect acțiunea care se impune din punct de vedere procesual, acțiunea în contencios administrativ va fi declarată inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. h) din Codul administrativ.

Instanța relevă că ședința de examinare a admisibilității acțiunii în contencios administrativ a fost stabilită pentru ora 15:30. Până la această oră, reclamantul nu a prezentat acțiunea concretizată. Prin urmare, se constată că reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată, fapt ce generează declararea inadmisibilității acțiunii.

În această ordine de idei, instanța relevă că reclamantul nu a acționat cu diligență în vederea realizării eficiente a dreptului său de acces la justiție. Or, acestuia îi revine obligația pozitivă de a înlătura neajunsurile acțiunii în termenul-limită acordat de instanță, protejând astfel dreptul său de acces la justiție.

Referitor la acest subiect, instanța găsește relevantă jurisprudența CtEDO. Astfel, în hotărârea din 11 septembrie 2007, adoptată în cauza Van Harn vs Germania, Curtea a reținut că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

Pentru aceste motive, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ nu va iniția examinarea fondului acțiunii în contencios administrativ și va declara acțiunea ca fiind inadmisibilă, deoarece reclamantul nu și-a încadrat pretențiile în forma stabilită de art. 206 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ.

În conformitate cu art. 207 alin. (1), alin. (2) lit. h) din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE:

Se declară inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ înaintată de concurentul electoral Dorin Chirtoacă către Comisia Electorală Centrală privind constatarea inacțiunii Comisiei Electorale Centrale în ce privește încălcarea prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, constatarea încălcării prevederilor Codului electoral de către concurentul electoral Igor Dodon, anularea înregistrării concurentului electoral și excluderea acestuia din cursa electorală.

Încheierea poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 1 zi de la emitere, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Dașchevici

Maria Guzun
Grigore

Angela Bostan